www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

SINDHI

(Arabic)

(COMPULSORY)

*Time allowed : **Three Hours***

*Maximum Marks : **300***

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

All questions are to be attempted.

The number of marks carried by a question is indicated against it.

*Answers must be written in **SINDHI (Arabic script)** unless otherwise directed in the question.*

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to and if answered in much longer or shorter than the prescribed length, marks may be deducted.

Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off.

سوال ١ - هيٺين مان ڪنهن به هڪ وشيه تي اٽڪل 600 لفظن ۾ مضمون لکو :- 100

(الف) راڄنيتيءَ ۾ عورتن جو رول.

(ب) ڇا ڀارت کي چين جي آرٿڪ اُنتيءَ کان ڊڄڻ کپي ؟

(پ) ڀارتيه سماج ۾ طلاق کي قبول ڪرڻ ۾ ٿيندڙ واڌ.

(ڀ) ڇا سخت قانون ذريعي نيتڪتا برپا ٿي سگهندي ؟

سوال 2 - هيٺ ڏنل ٽڪرو ڌيان سان پڙهو، ۽ پوءِ اُن جي هيٺان ڏنل سوالن جا جواب پنهنجي ٻوليءَ ۾ صاف ۽ ٿورن لفظن ۾ لکو:- 60 = 5 x 12

عالمي سطح تي اِنسان جي لڏپلاڻ گهڻيون صديون اڳ شروع ٿي، جڏهن ماڻهن گهڻن ئي سببن ڪري ٽولين جي روپ ۾ هڪ علائقي کان ٻئي علائقي طرف وڃڻ شروع ڪيو، - جيئن ته چاري جي ڳولها ۾ آباد زمين جي تلاش ۾ وڃڻ، ظالمن ۽ عذابن کان بچي نڪرڻ، ويچارن ۽ وشواس جي آزادي چاهڻ، يا فقط گهمڻ ڦرڻ جي شوق ڪري جدا جدا هنڌن تي وڃڻ. لڏي ايندڙ ماڻهو پنهنجي سانسڪرتڪ وراثت پاڻ سان کڻي اچن ٿا ۽ اُن کي مارگ ۾ يا نئين رهائشي بستيءَ ۾ وڪست ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿا. لڏپلاڻ جي مارگ تي اُهي

ٻين قبيلن سان مقابلو ڪن ٿا. انهن جو جنگ، واپار يا شادي ۽ يا گڏجي ڏنڌي واپار ذريعي ٻين سان سنبنڌ جڙيا ٿو. شروع ۾ ڇڪتاڻ وارو دور هلجي ٿو، پوءِ ڄڏهن شانتيءَ جو ماحول ٺهجي ٿو ته ڪلائن ۽ هنرن جو وڪاس ٿئي ٿو. ان بعد ڏي - وٺ جو سنبنڌ ٺهجي ٿو. تڏهن آزاد ماحول ۾ ڪنهن ۾ هڪ سنسڪرتيءَ جي پرمکه ٺهڻ کان سواءِ ٿي، هر هڪ قبيلو، الڳ الڳ سماج جي روپ ۾ وڪست ٿئي ٿو.

اِن طرح منگوليا جا ماڻهو آلاسڪا ۾ پهتا هوندا، اينگلو - سيڪسن ماڻهو برٽين ۾ پهتا هوندا، شايد اِن طرح موزيز چوند ماڻهن کي پاڻ سان وٺي ڪنعان پهتو هوندو. شايد ان طريقي سان ڪولمبس يوروپ جي ٻين قومن کي پاڻ سان وٺي، عالمي سفر تي نڪتو هوندو. اِن طرح نيون نيون ڪالونيون برپا ڪرڻ جو طريقو پوءِ ٻين ملڪن کي ۽ ٻين سنسڪرتين کي جيتڻ جو ذريعو بڻيو.

اَڄ عالم ڏنڌو - واپار ڪرڻ هڪ آهڙو زبردست مقصد آهي، جنهن جي ڪري ماڻهو وڏي پيماني تي هڪ ملڪ مان لڏي وڃي ٻئي ملڪ ۾ رهن ٿا. اِهي سڀ جدا جدا سنسڪرتين جا پاڻ ۾ گڏجي وڃڻ جا مثال آهن. هر هڪ سماج پنهنجي آبن - ڏاڏن جي وراثت کي ڪافي وقت پاڻ وٽ سنڀالي رکي ٿو، يا پنهنجي پراڻين رهائشي علائقن کي ياد ڪري ٿو، پر اهو سڀ ٿوري وقت لاءِ يا هڪ - ٻن پيڙهين تائين قائم رهي ٿو.

www.prepp.in

اُن بعد پراڻين يادگيرين يا سنبنڌن جو نالو نشان گم ٿي ويندو.
شايد هڪ صدي گذرڻ بعد، اهو جيئن سگهجي ٿو ته دنيا جا
ماڻهو پنهنجي آڳاٽن رهائشي علائقن جا سنبنڌ پڻ مشڪل
سان ياد رکي سگهندا. توهين جتي رهو ٿا، اُهو علائقو پوءِ
توهان جو بڻجي وڃي ٿو. پوءِ توهين اُنهيءَ نئين بستيءَ
جي ماحول جي پيٽ ۾ ڀري ٿا وڃو. مڪاني ماڻهو عالمي ماحول
۾ سمائجي ٿو وڃي. اهڙا ماڻهو تمام ٿورا وڃي بچندا، جيڪي
پنهنجي آڳاٽي سڃاڻپ قائم رکي سگهندا. نئين ويوستا هرهنڌ
کي پنهنجو نئون روپ ڏيئي ڇڏيندي. اڄ عالم نيون پيڙهيون
هميشه پوئين طرف ڏسنديون رهنديون. اُنهن ۾ گم ٿيل پنهنجي
پراڻي سڃاڻپ کي ياد رکڻ جي ڀاونا نه رهي آهي. ڪوبه انسان
يا ڪابه سنسڪرتي گهڻي وقت تائين پنهنجو الڳ وجود قائم
رکي نه سگهندي. مرڪز ڏانهن ڇڪيندڙ يا مرڪز کان پري هٽائيندڙ
طاقتون ڪجهه وقت جاري رهنديون. هزارين پيڙهيون پرماتما
کان اها دعا گهري هونديون ته هنن جي سماج ۾ اهڙا شخص
پيدا ٿين جيڪي ڌارين آڌرن کان آجا هجن. پر آسان کي اها
به ڄاڻ آهي ته اهو ڪيترو ناممڪن آهي. انسان چاهي ڪيترو
به الڳ يا آزاد رهڻ چاهي، پر کيس ٻين جو سهارو وٺڻوئي

پوي ٿو. هر جاندار جي پيدائش جا جزا (جينس)، ڊي-اين-اي ۽ آر-اين-اي پاڻ ۾ اُلجهيل يا ڳنڍيا بَدل آهن. هر هڪ نسل کي معلوم آهي ته هن کان اڳ جانئيو آهي؟ شرير، من ۽ آتما تي ٻين جو اثر پوڻ لازمي آهي. آتمجاتائي ۾ مان ڏپ پيدا ٿئي ٿو، ڏپ مان نفرت پيدا ٿئي ٿي، نفرت مان آتم-وشواس ناس ٿي وڃي ٿو، ۽ اهو انسان کي گرائڻ ۽ موت ڏانهن وٺي وڃي ٿو. گهڻين ئي پراچين سڀيتائن ۽ سنسڪرتين جو آگاهي زماني ۾ ان طرح انت ٿيو هوندو. زندهه رهڻ لاءِ هر هڪ شخص کي ٻئي کي اپنائڻو ئي پوندو، ڀلي چاهي اهو ٻيو دوزخ ۾ ڇو نه هجي؟

سوال :- (الف) لڏپلاڻ ڪندڙ ماڻهو، نئين رهائشي علائقي جي ماڻهن سان پهرين ڪيئن وهنوار ڪن ٿا؟ 12

(ب) پراچين ڪال ۾ لڏپلاڻ جا ڪهڙا سبب هئا؟ اهي اڄ ڪالهه واري زماني ۾ لڏپلاڻ جي سببن کان الڳ قسم جا ڪيئن آهن؟ 12

(ب) جدا جدا سنسڪرتيون پاڻ ۾ ڪيئن گڏجي وڃن ٿيون؟ 12

(پ) پراچين سنسڪرتين جو انت ڪيئن ٿيو هوندو؟ 12

(ٻ) ليکڪ ائين ڇو ٿو چوي ته ڪنهن به سنسڪرتي جو الڳ رهڻ ممڪن نه آهي؟ 12

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

سوال 3 - هيٺ ڏنل تحرير جو سارُ اُنهيءَ جي اٽڪل هڪ ٽين حصي ۾ لکو. اِنهيءَ تحرير جو سرو لکڻ جي ضرورت نه آهي. 60

جڏهين اسين ڪنهن نوڪريءَ لاءِ عريضي لکون ٿا، تڏهين اسين گهڻو ڪري پنهنجيءَ لياقت، آزمودي وغيره جون سٺيون ۽ شفي ڳالهيون بيان ڪريون ٿا. گهڻيئي ماڻهو عريضي لکندي پنهنجي زندگيءَ جي اوڻاين، مشڪلاتن وغيره کي لڪائي ڇڏيندا آهن ۽ فقط پنهنجين حاصلاتن ۽ ڳڻن جي واکاڻ ڪندا آهن. نوڪريءَ ۾ رکندڙ شخص جڏهن اهڙيون عريضيون پڙهندا آهن، تڏهن اهو محسوس ڪندا آهن ته هر ڪو عريضي ڪندڙ پاڻ کي هڪ مهان شخص جي روپ ۾ پيش ڪري رهيو آهي.

اِنهيءَ سلسلي ۾ راندين جي جڳت مان هڪ حقيقي واردات جو هتي ذڪر ڪجي ٿو. هڪ يونيورسٽي فوٽ بال ٽيم پاڻ کي چست ڪرڻ لاءِ ڊوڙڻ جو اڀياس ڪري رهي هئي. هڪ رانديگر کي لاٽين منڊ جو ڪم مليل هئو. اهو فوٽ بال ٽيم ۾ سڀني ۾ تيز ڊوڙندڙ هئو. هڪ ڏينهن هو پنهنجي ڪوچ وٽ ويو ۽ کيس عرض ڪيائين ته جيڪي تيز ڊوڙندڙ رانديگر آهن، تن سان هو ڊوڙ جي چٽاڀيٽي ڪرڻ چاهي ٿو. ڪوچ کيس خوشيءَ سان اها اجازت ڏني.

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

لائيٽ ميں هر روز ڊوڙ ۾ شامل ٿيندو هئو، پر هر دفعي
هو سڀني کان ڊوڙ ۾ آخر ۾ رهندو هئو. ان طرح هو هر روز
هارائيندو هئو. ٻوڇ کي ڪانڌهڙي ٻي عجب لڳو، هن ڀاڻ کان سوال
ڪيو ته هي ڏ لائيٽ مڪ هر روز ٿيڻ ڊوڙندڙن سان شامل ٿيڻ
چاهي ٿو، پر هر دفعي سڀني کان پٺتي رهي ٿو. آخر هڪ ڏينهن
هن کان پڇيائين، "تون ايهو پسند ڇو نه ٿو ڪرين ته ٻين لائيٽن ميں
سان گڏ ڊوڙندي ۽ ڊوڙ ۾ پهريون نمبر اچين؟"
ٻوڇ کي جڏهن فوٽي ٻال ڪانڌ ڪندڙ جيڪو جواب ڏنو تنهن
کيس عجب ۾ وڌو. هن وراڻيو، "مان هتي ڊوڙ ۾ ان ڪري حصو
نٿو وٺان ته مان سڀني کان اڳتي پهچي ڊوڙ ۾ کٽان. مون کي
خبر آهي ته مان پهريون نمبر اچي سگهان ٿو. پر مان هتي فقط
ان ڪري ڊوڙان ٿو ته مان ٻين ڊوڙ جو اڀياس ڪريان. تو هان
ڏٺو هوندو ته مان هر روز فقط ٿوري ننڍي مفاصلي تان ڊوڙ ۾
هارائيندو آهيان. مان چاهيان ته پهريون نمبر اچي سگهان ٿو."
هن مثال مان اسان کي آتمڪ اُنتي جو رهسيه سمجهڻ
گهرجي. دنيوي ڪمن ۾ اسين سڀني کان اڳتي ۽ بهترين نموني ڪرڻ
چاهيندا آهيون. پر آتمڪ اُنتي جي مارگ ۾ اسين پرماتما جي اڳيان
ٻانهن کي لڪائي نٿا سگهون. اسان جي اُنتي پرماتما جي اڳيان هڪ ننڍڙي

ڪتاب آهي. آئنده آئنيءَ جو دارومدار اسان جي ايمانداريءَ
سان ڪيل ڪوشش تي مدار رکي ٿو. اسين پنهنجي آئنده لاءِ
يا هاڻيءَ جي سچائي پرماتما کان لڪائي نه سگهنداسين.

فٽ بال جي رانديگر کي معلوم هئڻ ته هو ماضيءَ ۾ حاصل
ڪيل پنهنجي ڪاميابين جي آڌار تي هاڻي ڪو سڌارو نه ڪري سگهندو.
هن کي معلوم هئڻ ته هو پاڻ کي چيلينج ڪري اُن جي آڌار تي هاڻي
سڌارو ڪري سگهندو. پنهنجين ڪمزورين کي ڌيان ۾ رکندي، هاڻي
هو انهن کي سڌاري سگهندو. فٽ بال رانديگر هو ڄاڻيو ٿي ته
ٻيا رانديگر ڇا پيا ڪن؟ انهن کي ڄاڻيندي هو پنهنجي ڪمين
کي دور ڪري، لياقت کي وڌائي سگهندو. ان طرح ڪڏهن به،
ٿوري مفاصلي تان ڇاٽي واٽي هارائيندو رهيو. اسين جڏهن پنهنجين
ناڪامين ڏانهن نهارينداسين، تڏهن اسان کي معلوم ٿيندو ته
ڪامياب ٿيڻ لاءِ اسان کي هر روز ڇا ڪرڻ گهرجي. ان طرح آخر
اهو ڏينهن ايندو، جڏهن اسان جون ناڪاميون سڀ ختم
ٿي وينديون ۽ اسان مڪمل طور ڪامياب ثابت ٿينداسين.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

آسين پرماتما کان پنهنجيون ناڪاميون لڪائي نه سگهنداسين، جيڪو آسان بابت سڀ ڪجهه ڄاڻي ٿو. جڏهن پرماتما ڏسي ٿو ته آسين ايمانداريءَ سان پنهنجيون ناڪاميون دور ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهيون، تڏهن هو آسان جي ايمانداريءَ واري ڪوشش کي قبول ڪري ٿو. تڏهن هو آسان تي ڪرپا - درشٽي ڪري ٿو. پرماتما آسان تي مهر جي نظر ڪري ٿو جيئن آسين اوڻايون دور ڪري، اُنتيءَ جي راهه تي اڳتي ۽ اڳتي وڌي سگهون.

20 سوال- ۴. هيٺ ڏنل ٽڪرو سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪريو:-

Most people involved in the film production industry know that there is a constant evolution. The change is in the way movies are made, discovered, marketed, distributed, shown, and seen. Following independence in 1947, the 1950s and 60s are regarded as the 'Golden Age' of Indian cinema in terms of films, stars, music and lyrics. The genre was loosely defined, the most popular being 'socials', films which addressed the social problems of citizens in the newly developing state. In the mid-1960s, camera technology revolutionized the documentary method by enabling the synchronized recording of image and sound. Today, CINEMA 4D users are free to create scenes without worrying about the size of objects or how many objects are in the scene, shaded settings, texture size, multipass-rendering or eye-catching particle systems.

Until the 1960s, film-making companies, many of whom owned studios, dominated the film industry. Artistes and technicians were either their employees or were contracted on a long-term basis. Since the 1960s, however,

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

most performers went the freelance way, resulting in the star system and huge escalations in film production costs. Financing deals in the industry also started becoming murkier and murkier, since then. According to estimates, the Indian film industry has an annual turnover of ₹ 60 billion. It employs more than 6 million people, most of whom are contract workers as opposed to regular employees. In the late 1990s, it was recognized as an industry.

More money impacted the perception, visual representation, and definitions of reality. Like any other media of mass communication, the themes are relevant to their times.

Thus, film-making became more expensive and riskier. As opposed to the time of the Gemini Studios, when only 5 percent of a movie was shot outdoor, film-makers often select overseas locations in order to create greater realism, manage costs more efficiently or source people and props. Film-makers spend considerable time scouting for the perfect location.

سوال-5 - هيٺ ڏنل ٽڪرو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪريو:- 20

هاسيه يا مذاق انسانن، حالتن يا شين جي هڪ اهڙي خاصيت آهي، جيڪا وندر جي ڀاونا کي جنم ڏيئي ٿي. انهيءَ لفظ اندر وندر يا انساني وهنوار جو اهو روپ شامل آهي، جيڪو آهي ڀاونائون پيدا ڪري ٿو، جيڪي انسان کي کلائيندڙ شيون ڪري خوشي ڏيندڙ ٿيون.

آلوچنا، وياکيا يا پرکه جي هڪ ريت آهي. رچناتمڪ آلوچنا اظهار جو اهو روپ آهي، جنهن ۾ آلوچڪ غير-اختياريءَ واري طريقي سان ٻئي جي وهنوار کي درست ڪرڻ چاهي ٿو. ان موجب هو عام طور چتراءِ سان ٻئي شخص کي اهو محسوس ڪرائي ٿو

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

نه هو اهو ڪو ڪم ڪري رهيو آهي، جيڪو سماجي لحاظ کان غلط آهي. اهو ڪنهن کي حڪم ڏيڻ يا ڪنهن جي بي عزتي ڪرڻ بدران هڪ رچناتمڪ طريقو آهي. ان سان سانتيڪي ۽ نرم طريقي سان ٻئي کي درست ڪري سگهجي ٿو.

آلوچنا، طنز يا وينگ جو ٻه سهارو وٺندو آهي. ان ۾ طنز يا ٽوڪ سان گڏ مذاق به هوندو آهي. طنز جو مقصد بنيادي طور مذاق نه آهي: پر اها هڪ چترائي ۽ واري نموني ڪنهن شخص يا سماج جي آلوچنا آهي.

طنز يا وينگ هڪ ساهتيڪ پاريڀاشڪ شبد آهي. اُن جو هڪ خاص مقصد هوندو آهي، جيڪو ڪو شخص يا سماج يا ويچار، يا ڪا سنستا يا ڪا سماجي ريت رسم هوندي آهي.

جيتوڻيڪ طنز ۾ عنصر ۽ مذاق ٻئي گڏ هوندا آهن، پر ڪڏهن ڪڏهن اُهو گهڻي قدر آڌر ڪرڻ وارو ۽ ٽوڪ ڀريو هوندو آهي. اهو اهڙو حالاتمڪ اظهار آهي، جنهن ۾ انسان جون برايون، غلطيون، اوڻايون ڪنهن جي نندا ڪئي ويندي آهي، جنهن جو مقصد گهڻو ڪري درستي يا سڌارو ڪرڻ هوندو آهي. ساهتيه ۾ ناٽڪ طنز ۽ مذاق جا مکيه ذريعا آهن. پر فلمن، چترڪلا، راجنيتڪ ڪارٽونن وغيره ذريعي به انهن جو اظهار ڪيو ويندو آهي. آلوچڪ يا طنزڪار اُهو انسان آهي جيڪو هر هڪ هنڌ غلطيون ڏسي ٿو، پر سندس اظهار جو طريقو ڪاوڙ يا غصي بدران نرمائي ۽ پيار ڀريو هنسي-مذاق آهي.

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

سوال 6 - (الف) هيٺ ڏنل پهاڪن جي معنيٰ لکو ۽ پوءِ اُهي جملن ۾ ڪتب آڻيو:-

15

(i) مينهن پنهنجي ڪارڻ ڏسي ڪاڻ،
گاڏي کي جوئي ته هلڻ پاڇ ڪاري!

(ii) گدڙ ڊاک نه پڄي، آکي ٿو کٽا.

(iii) اکر نه ڪٿي، مکر ڪٿي.

(iv) ڏکه سکن جي سونهن، گهوريا سکه ڏکن ري

(v) لوڙي ڇُتيا ڪنڊ ڪان، ناچڻ لگس بار.

(ب) هيٺ ڏنل محاورن جي معنيٰ لکو ۽ پوءِ اُهي جملي ۾ ڪتب آڻيو:-

15

(i) پيٽ تي لت ڏيڻ

(ii) اکه پاڇڻُ

(iii) اُميد واري هئڻ

(iv) آنڌي ننڍي ٿي هئڻ

(v) هٿ وڏا هئڻ

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

(ب) هيٺ ڏنل لفظن جون صفتون (وشيشڻ) لکو:- 10

(i) جبل

(ii) بحري

(iii) ڳري

(iv) آتما

(v) روح

(پ) هيٺ ڏنل لفظن جي اسم ذات (ڀاووچڪ سنگيا) لکو:- 10

(i) سائو

(ii) انسان

(iii) شريف

(iv) وڏو

(v) گهٽجڻ